

Bireysel yenilikçilik düzeyi analizi: Samsun 19 Mayıs Polis Meslek Yüksekokulu örneği¹

Individual innovation level analysis: Samsun 19 Mayıs Police Vocational School case

Hakan Şen²

Ali Kahramanoğlu³

Öz

Yenilikçilik, bireylerin yeniliği hazmetme süresince, yeniliklere karşı alınan tavırları veya bu yaklaşımları kişisel açıdan değerlendirilmesi 'bireysel yenilikçilik' kavramı ile açıklanmaktadır. Bireylerin yenilikçiliğe bakış açıları toplumsal, kültürel değerleri ve küresel özellik taşıyan yaşamsal faaliyetlerini sürdürdükleri ortamlarında, karşılaştıkları değişikliklere karşı sağlıklı ve dengeli bir uyum süreci sağlamaları bakımından önem arz etmektedir. Bireysel yenilikçilik; bir yeniliği özümsemek, geliştirmek ya da uyum içinde faaliyete geçirmek olarak ifade edilmektedir. Bu çalışmada, Samsun 19 Mayıs Polis Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin, yenilikçi, gelişime açık, kişisel beceri ve yetenekleri doğrultusunda, mesleki karakterlerini oluşturmalarına katkıda bulunmak istenmiştir. Öğrencilerin mesleki faaliyetlerine hazırlık sürecinde mesleklerinde karşılaştıkları problemlerin nedenlerinin belirlenmesinde hızlı ve pratik karar verebilme ve sorun çözme yeteneklerinin geliştirilmesi sağlamak amaçlanmıştır. Bunun yanında mesleki ve kişisel hatalarının minimum seviyeye indirmek ile birlikte polislik mesleğine duyulan saygınlığın artmasını, yenilikçi ve araştırmacı yönlerinin daha verimli ve ileri düzeyde oluşmasına zemin hazırlama amacıyla meslek öncesi bireysel yenilikçilik düzeylerinin değerlendirilmesi yapılmıştır. Çalışmada, 416 öğrenci ana kütleyi oluşturmakla birlikte, örneklem sayısının %95 güven aralığında en az 200 öğrenci olacağı hesaplanmıştır. Rastgele örneklem yöntemiyle çalışmaya 375 öğrenci katılımı gerçekleşmiş ve 41 öğrenci ise çeşitli mazeretlerle çalışmaya katılmak istememiştir. Araştırma sürecinde, nitel araştırma yöntemi olan bireysel yenilikçilik ölçekli anket ile kişisel bilgiler formundan elde edilen bilgilerden yararlanılmıştır. Veriler istatistik paket program kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışmada; bireysel yenilikçilik açısından öğrencilerin yaş, ailenin (anne-baba) eğitim durumu, ailenin gelir durumu, ailede devlet memuru olup olmadığı, ailede girişimci olup olmadığı, mezun olunan lise türü, öğrencilerin girişimcilik eğitimi alıp almamaları, mesleki yenilik eğitimine katılıp katılmamaları araştırılmıştır. Bulgular istatistiksel açıdan incelendiğinde öğrencilerin Bireysel Yenilikçilik Düzeylerinin 'Sorgulayıcı' seviyede olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yenilikçilik, Bireysel Yenilikçilik, Araştırma-Geliştirme, Mesleki Profesyonellik

Jel Kodları: O30, O31, O36, O39

Abstract

Innovativeness is explained by the concept of 'individual innovativeness', the attitudes taken towards innovations or the personal evaluation of these approaches while absorbing the innovation. Individuals' perspectives on innovation are essential in providing a healthy and balanced adaptation process to the changes in their social and cultural values and the environments in which they carry out their global life activities. Individual innovation; is expressed as absorbing an innovation, developing it or putting it into operation in harmony. This study aimed to contribute to the formation of professional characters of Samsun 19 Mayıs Police Vocational High School students in line with their innovative, open to development, personal skills and abilities. It is aimed to develop fast and practical decision-making and problem-solving skills in determining the causes of the problems that students will encounter in their profession during the preparation process for their professional activities. In addition, to reduce professional and personal mistakes to the minimum level, to increase the prestige of the police profession, and to lay the groundwork for the innovative and investigative aspects to be formed at a more efficient and advanced level, the evaluation of individual innovativeness levels before the profession was made. In the study, although 416 students constitute the main mass, it was calculated that the sample number would be at least 200 students in the 95% confidence interval. Three hundred seventy-five students participated in the study with the random sampling method, and 41 students did not want to participate due to various excuses. The information obtained from the individual innovativeness scale questionnaire and personal information form, a qualitative research method, was used in the research process. The data were analysed using a statistical package program. In the study, in terms of individual innovativeness, the age of the students, the education level of the family (mother and father), the income status of the family, whether there is a civil servant in the family, whether there is an entrepreneur in the family, the type of high school graduated, whether the students receive entrepreneurship education, whether they participate in vocational innovation training or not were investigated. When the findings were analysed statistically, it was determined that the Individual Innovation Levels of the students were at the 'Questioning' level.

Keywords: Innovation, Individual Innovation, Research and Development, Vocational Professionalism

Jel Codes: M52, M31, E24

¹ Bu çalışma, birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında hazırladığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

² Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun, Türkiye, senhkn87@gmail.com

ORCID: 0000-0002-5092-7416

³ Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun, Türkiye, ali.kahramanoglu@omu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-8333-9151

Sorumlu Yazar/Corresponding Author:

Ali Kahramanoğlu,

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun, Türkiye, ali.kahramanoglu@omu.edu.tr

Başvuru/Submitted: 6/01/2023

Revizyon/ Revised: 15/02/2023

Kabul/Accepted: 12/03/2023

Yayın/Online Published: 25/03/2023

Atf/Citation: Şen, H., & Kahramanoğlu, A., Bireysel yenilikçilik düzeyi analizi: Samsun 19 Mayıs Polis Meslek Yüksekokulu örneği, bmij (2023) 11 (1): 320-341, doi: <https://doi.org/10.15295/bmij.v11i1.2196>

Extended Abstract

Individual innovation level analysis: Samsun 19 Mayıs Police Vocational School case

Literature

When the literature related to the study is examined, it is seen that the concept of innovation is discussed in a wide range and investigated in detail under different sub-titles in the studies. On the other hand, research on individual innovativeness has been carried out using qualitative and quantitative techniques, either alone or in association with different fields. In addition, although studies use the same scale, the hypotheses are different in content. Still, they have been examined regarding their results and evaluated in terms of positive or negative effects. For example, in their study, Yeşil and Sözbilir (2013) investigated the impact of character traits on individual innovative activities. Working hypotheses were obtained from the relevant literature, and data collected from hotel employees in Kahramanmaraş, Türkiye, was used. The data shows that openness to experience, but no other personality dimension level, can be said to have a significant relationship with individual innovative behaviour by analysing using the Smart PLS program. Mülhim (2019), in his study, It is aimed to determine the entrepreneurial characteristics and individual innovativeness of Physical Education and Sports School students and to examine the relationship between them. In the second part, 'Personal Information Form', 'Entrepreneurship Scale', and in the third part, 'Personal Innovation Scale (CIO)' adapted to Turkish was used. As a result of the findings obtained from the research, it was concluded that there is a positive relationship between the individual innovativeness levels of BESYO students and their entrepreneurship levels.

Research subject

In this study, The individual innovativeness levels of the 19 Mayıs Police Vocational School Directorate students and their answers to questions were analysed using a statistical package program.

Research purpose and importance

Samsun 19 Mayıs Police Vocational School students were asked to contribute to forming their professional characters in line with their innovative, open development and personal skills and abilities. In the process of preparing students for their professional activities, to determine the causes of the problems they will encounter in their profession, to improve their ability to make quick and practical decisions and to solve problems, as well as to reduce their professional and personal mistakes to the minimum level, to increase the prestige of the police profession, to lay the groundwork for the formation of innovative and investigative aspects at a more efficient and advanced level. For this purpose, individual innovativeness levels were evaluated before the profession.

Contribution of the article to the literature

When the literature is reviewed, it has been researched with quantitative and qualitative methods. There are studies related to individual innovation in different countries, sectors and occupational groups that are consistent with the research findings. Although studies use the same scale as the study, the hypotheses are not similar in content. Still, as a result, the significance level has been evaluated in terms of positive or negative effects. It is thought to contribute to the literature by applying it to Police Vocational School students.

Design and method

In the study, although 416 students studying at Samsun 19 Mayıs Police Vocational School constitute the main mass, it was calculated that the sample number would be at least 200 students in the 95% confidence interval. Three hundred seventy-five students participated in the study with a random sampling method, and 41 students did not want to participate due to various excuses.

Research type

A qualitative research method was chosen, and an individual innovativeness scale questionnaire and a personal introduction form were used.

Research problems

The personal Information Form consists of 8 questions. The questions are your age, the education level of your family (parents), income status of your family, whether there is a civil servant in your family, whether there is an entrepreneur in your family, the type of high school you graduated from, did you receive entrepreneurship education, did you receive vocational innovation training. The individual innovativeness scale questionnaire consists of 18 items. Adapted to Turkish by Sarıoğlu, Kemer and Altuntaş (2017). The study was conducted using the Individual Innovation Questionnaire and Personal Information Form. The unique innovativeness scale questionnaire used in the analysis applied to the Police Vocational School students, Likert type responses including 18 items and three sub-dimensions (opinion leadership, resistance to change, risk-taking); It was graded as 'Strongly Agree', 'Agree', 'Undecided', 'Disagree', 'Strongly Disagree' in a five-point Likert format.

Data collection method

The opinion leadership sub-dimension of the scale consists of 7 items (items 1, 3, 4, 7, 8, 10, 11), resistance to change sub-dimension with seven items (5, 6, 9, 12, 13, 15, 18) and risk. The sub-dimension of receiving was determined as four items (items 2, 14, 16 and 17). While 11 items of the scale are positive (items 1, 2, 3, 4, 7, 8, 10, 11, 14, 16 and 17), seven have a negative effect. (Articles 18,15,13,12,9,6,5). Scale scoring uses the original scale formula and the calculation method developed with the adaptation study. Of the scoring methods, in both uses, 82 points and above correspond to innovators, 75-81 pioneers, 66-74 questioners, 58-65 sceptics, and 57 and below traditionalists. Quantitative research on individual innovativeness is seen in the literature review.

Quantitative/qualitative analysis

The questionnaire method, which is a quantitative research method, was used.

Research model

The study was conducted using survey data through digital communication. The data were analysed using a statistical package program, stored in a digital environment, and analysed based on dependent variables.

Research hypotheses

This study seeks answers to the following hypotheses:

- H1: There is a significant relationship between students' resistance to change and being an entrepreneur in the family.
- H2: There is a significant relationship between the idea of leadership of students and being an entrepreneur in the family.
- H3: There is a significant relationship between students taking risks and being an entrepreneur in the family.
- H4: There is a significant relationship between students' resistance to change and their entrepreneurship education.
- H5: A significant relationship exists between students' thought leadership and entrepreneurship education.
- H6: A significant relationship exists between students' risk-taking and entrepreneurship education.
- H7: There is a significant relationship between the idea leadership of the students and their training for professional innovations.
- H8: There is a significant relationship between students' resistance to change and their education for professional innovations.
- H9: There is a significant relationship between students taking risks and receiving education for professional innovations.
- H10: There is a significant relationship between the students taking entrepreneurship courses and whether they have received education for professional innovations.

Findings and discussion

Individual innovativeness scale questionnaire used in the study applied to 19 May Police Vocational School students in the research method with 18 items and three sub-dimensions (opinion leadership, resistance to change, risk-taking), when the innovativeness categories were ranked according to the category starting from the highest score; 90 points with the highest score and 42 points with the lowest score were observed. 'Interrogator' 149 (40.37%), 'sceptical' 115 (31.16%), 'pioneering' 61 (16.53%), 'traditional' 24 (6.50%), 'innovative' 20 people (5.42%). Most of the students were in the 'inquiring' (40.37%) category in terms of innovativeness categories.

Findings as a result of the analysis

Individual innovativeness scale questionnaire used in the study applied to 19 May Police Vocational School students in the research method with 18 items and three sub-dimensions (opinion leadership, resistance to change, risk-taking), when the innovativeness categories were ranked according to the category starting from the highest score; 90 points with the highest score and 42 points with the lowest score were observed. 'interrogator' 149 (40.37%), 'sceptical' 115 (31.16%), 'pioneering' 61 (16.53%), 'traditional' 24 (6.50%), 'innovative' 20 people (5.42%). Most of the students were in the 'inquiring' (40.37%) category in terms of innovativeness categories. According to Rogers (1983), individuals in the interrogative category, while adopting innovations, act prudently, controlled and observant of what is happening around them. While internalising a new idea, they think broadly about the benefits it will provide, its future pros and cons, and its possible effects in the past, and review it at length. To put it more broadly, individuals in this category are not very willing to take risks, but their age, education and socio-economy are moderate.

Hypothesis test results

In this context, H1, H2, H5, H8 and H10 were rejected, while H3, H4, H6, H7 and H9 were rejected.

Discussing the findings with the literature

In our study, most of the 19 Mayıs Police Vocational School students were in the category of 'questioning' regarding innovation categories. They act cautiously, controlled and observant while adopting innovations. Demir et al. (2021) in their work; It was aimed to determine the innovativeness and entrepreneurship levels of secondary school teachers. When the results are analysed, statistical tests show whether there is a significant change in demographic variables and the field of education, duration of professional work, school type and education level. It is understood that it is measured as the 'inquiring' category and moderately innovative, entrepreneurship levels are 'high-level entrepreneurial', and it is understood that a moderate positive relationship between teachers' innovativeness scores and entrepreneurship scores. Although there is no similarity between the participants in other studies, their innovativeness levels are as follows: Bitkin (2012), Kaya (2017), Tüysüz (2017), Çetin (2017), Kartal (2018), Güngör (2019), Bahceci (2019), İlhan Fındıkoğlu (2019) concluded in their research that the individual innovativeness levels of the participants were moderate.

Results of the article

Innovation, entrepreneurship work, and activity areas are emphasised in today's education systems. These areas should be considered in preparing students for their professions in educational institutions. Students should be encouraged to set professional goals, fulfil a given order on time, spare time for personal development, and spend their lives in a planned and disciplined way. The number of training and courses that will help them to choose a branch in a professional sense or to be taken by a desired unit should be brought to more advanced levels in terms of technique and visuality. With the development of technology, new types of crime have emerged, and the importance of innovation has come to the fore, especially in combating crime types that have occurred in informatics. Since the traditional policing approach does not help in the fight against crime or criminals, it has once again demonstrated the importance of an innovative approach by facilitating the struggle in the security field thanks to technical devices and equipment. The innovations, regulations and academic studies of the international police on the prevention of crimes and catching and tracking of criminals should be followed closely.

Conclusion, recommendation and limitations

The study determined a significant relationship between students' risk-taking and being an entrepreneur in the family and between students' opinion leadership and entrepreneurship education, and H3 and H4 hypotheses were supported in this context. Mülhim (2019), in the study, wanted to measure the level of entrepreneurial characteristics and individual innovativeness of BESYO students and to examine the level of relationship between them. As a result of the findings obtained from the research, it is understood that there is a positive relationship between the individual innovativeness levels of BESYO students and their entrepreneurship levels.

Suggestions based on results

As in every occupational group, it is essential to be innovative and qualified personnel in the Police Department. From this point of view, various activities in sustainable learning and innovation can be suggested by the Police Academy Presidency in areas where students are professionally interested and in need.

Considering that the majority of the students participating in the study are in the 'questioning' category, while it is seen that they act prudently and controlled while adopting innovations, studies should be conducted to enable them to have a more robust structure while adopting innovations, to be open to change, to adopt innovations and technology both in their professional and private lives. In addition, considering that they are not very willing to take risks in general, their education, age and socio-economic structure are at an average level, they do not hesitate to take risks, have a positive approach to new ideas, prioritise education more, use social sharing and communication networks more efficiently, and have access to accurate information. It should be encouraged to be a person with a higher level of communication, who frequently updates themselves to reach new applications or to reach new applications, accept scientific knowledge without doubt, have advanced thinking ability, dominate the social aspect, and interact with their environment.

Studies that address different elements, such as instructors, administrators, supervisors, and family, which play a role in determining the individual innovativeness levels of students, can be carried out.

Studies can be organised to examine the efficiency of activities and systematically plan them so that they should be designed to increase students' professional skills and individual innovativeness levels. The implementation of such studies in other schools should be encouraged.

Limitations of the article

The results of our study can be evaluated to include other police vocational high schools since the students are at the same level in general. At the same time, they meet the criteria for score range, the school they graduated from or another police profession. They are also subjected to the same training throughout the education process.

Giriş

Teknolojik, sosyolojik, ekonomik ve kültürel gelişmelerde son yıllarda yaşanan değişimlerle birlikte küresel olduğu kadar ülkemizde de 'yenilikçilik' (inovasyon) kavramları, üzerinde tartışılması gereken popüler bir konu haline gelmiştir. Yenilikçilik kavramı, başta sosyal bilimler olmak üzere, siyasi ve iktisadi bilimler, fen bilimleri ve eğitim bilimleri gibi birçok bilimsel alanda yürütülen çalışmalarda odak noktası haline gelmiştir. Dünyanın varoluşundan itibaren insanoğlu ihtiyaçları nispetinde taş devrinde taşı yontarak keşfe başlamış, bu yenilikçilik hareketi günümüzde, Mars'a uzay aracı yollayarak başka gezegende yaşam belirtilerinin araştırılmasına kadar devam eden, sınırları belli olmayan bir süreç halinde yoluna devam etmektedir.

Yenileşim, ülkemizdeki kaynaklara bakıldığında Türk Dil Kurumu (TDK, 2022) genel bir ifadeyle 'yenilikçi olma durumu' olarak tanımlanırken, Rogers (1995) ise yenilikçiliği, bireylerin veya grubun yeni fikirlere, dahil oldukları sistemde diğer bireylerden daha önce adapte olması pazar olarak tanımlanmaktadır. Teknolojide ilerleme gösterilmesiyle birlikte, kültürel, siyasi ve ekonomik değişimlerin hızlandığı ayrıca uluslararası çevrelerde rekabetin gün geçtikçe sürat kazandığı günümüzde birey, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve devlet idari kuruluşlarının veya kurumlarının hayatın her alanında bilgilerinin güncelliğini koruması ve teknik donanımlı olabilmeleri için yenilikçilikten faydalanarak koordineli hareket etmeleri devamlılıklarını sürdürebilmeleri için gereklidir (Onar, 1966; Altın, 2013).

Bireysel yenileşim, bir yeniliği özümsemek, geliştirmek ya da uyum içinde faaliyete geçirmek şeklinde tanımlanmaktadır (Yuan ve Woodman, 2010). Kılıçer'e (2011) göre, bireysel yenilikçilik, bireyin yeniliklere karşı pozitif bakması, yenilik ile bütünleşmesiyle birlikte yenilikle olan münasebeti pozitif bir düşünceyle aynı çizgide ilerleme göstermesi, ondan faydalanması veya onlar ile girift olması olarak tanımlanmıştır.

Bu çalışmada, Samsun 19 Mayıs Polis Meslek Yüksek Okulu öğrencilerinin, yenilikçi, gelişime açık, kişisel beceri ve yetenekleri doğrultusunda, mesleki karakterlerini oluşturmalarına katkıda bulunmak istenmiştir. Öğrencilerin mesleki faaliyetlerine hazırlık sürecinde mesleklerinde karşılaşacakları problemlerin nedenlerinin belirlenmesinde hızlı ve pratik karar verebilme ve sorun çözme yeteneklerinin geliştirilmesi sağlamak, ayrıca mesleki ve kişisel hatalarının minimum seviyeye indirgemek ile birlikte polislik mesleğine duyulan saygınlığın artmasını, yenilikçi ve araştırmacı yönlerinin daha verimli ve ileri düzeyde oluşmasına zemin hazırlama amacıyla meslek öncesi bireysel yenilikçilik düzeylerinin değerlendirilmesi yapılmıştır.

Çalışmanın giriş bölümünde, yenilikçilik ve yenilikçilikle ilişkisi bulunan diğer kavramlar kısaca izah edilerek çalışmanın genel çerçevesi çizilmiştir. Bu bölümde, yenilik ve yenilik türleri, yenilikçilik ve yenilikçilik kategorileri, yenilikçilik ile ilişkili kavramlardan olan yaratıcılık, girişimcilik, ar-ge, mesleki profesyonellik, bireysel yenilikçilik ve kategorileri alt başlıklar halinde açıklaması yapılmıştır. Araştırma sürecinin devam ettiği bölümlerde, araştırmanın amaç ve önemi, araştırma kapsamı ve sınırlılıkları, araştırmayı değerlendirmek üzere kullanılan teknik ve metotlar ve literatürle desteklenmiştir. Çalışmanın yöntemi, araştırma konusu, hipotezleri, modeli, ölçek formu hazırlanma süreci ve veri toplama yöntemi, ölçeğin güvenilirliği ve geçerliliği, evren sınırlarının belirlenmesi ve örneklemi, verilerin toplanması ve analize tabi tutulması gibi alt başlıklar halinde sıralanmaktadır. Çalışmadan elde edilen bulguların aktarıldığı bölümde, araştırma sürecinde katılımcılardan elde edilen cevaplar analiz edilerek değerlendirilmesi yapılmıştır. Sonuç ve öneriler bölümünde, araştırma ile ilgili genel bir değerlendirme yapılarak elde edilen bulgular göstergeleri altında çıkarımlar ortaya konularak, araştırma sonuçları ışığında alan yazınına katkı sağlayacağı düşünülen tavsiyelere yer verilmiştir.

Kavramsal çerçeve

Bu bölümde, yenilik ve yenilik türleri, yenilikçilik ve yenilikçilik kategorileri, yenilikçi davranışı etkileyen faktörler, yenilikçilik ile ilişkili kavramlardan olan yaratıcılık, girişimcilik, ar-ge, mesleki profesyonellik, bireysel yenilikçilik konularına açıklık getirilmiştir.

Yenilikçilik ile ilgili kavramlar

Yaratıcılık: Yürütülen birçok çalışmada yenilikle yaratıcılık, birbiriyle karıştırılan önemli kavramlardan birisidir. Genel olarak yanlış bilinen yaratıcılıkla yeniliğin aynı anlamları karşılık geldiği düşüncesi hakimdir. Halbuki yaratıcılık 'yeni şeyleri bulmak' olarak ifade edilirken, inovasyon yani yenilik ise 'yeni şeyleri yapılmasına gayret etmek ve bunun uygulamasını yapmak' olarak bilinmektedir (Gerber, 2002; Ozan, 2009). Bu iki tanımlama arasındaki farklılığın belirgin bir şekilde ifade edilmesi gerekmektedir. Şirketlerin yeni fikir, süreç ve teknolojileri rekabet ettiği diğer şirketlerden daha erken kabullenmeleri veya yeni ve farklı ürünlerle hizmet faaliyetlerinde gösterdiği yetenekler yenilikçilik

olarak tanımlanırken, yaratıcılık ise daha önce keşfedilmemiş yeni fikirleri ortaya çıkarma kabiliyetidir. Dolayısıyla yenilikçilik zamana yayılan bir süreçse, yaratıcılık bu süreci etkin hale getiren yetenek veya doğal eğilimin bir araya gelmesidir. Yaratıcılık, yeniliğin ortaya çıkmasındaki zemini sağlayan zihinsel bir faaliyettir. Yenilik ise yaratıcılığın ortaya koyduğu kavramın vücut bulmuş halidir (Barker, 2001).

Girişimcilik: Yenilikçilikle neredeyse her alanda ilişkili olan girişimcilik kavramı; psikoloji, sosyoloji, ekonomik antropoloji ve ekonomik teori gibi birçok çalışma sahasında kendini göstermiştir (Duran, 2016). OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü)'e göre girişimcilik kavramı genel anlamda yeni ürün veya yeni hizmetleri oluşturmak için yeni ya da yenilikçi fikirleriyle birlikte riske girmeye hazır girişimci bireylerdir (Ahmad ve Seymour, 2008). Ülkemizdeki kaynaklara bakıldığında ise Türk Dil Kurumu (TDK, 2022), girişimcilikte bulunan kişiyi yani girişimciyi:

‘i-üretim için bir işe girişen, işe kalkışan kimse, müteşebbis’.

ii- ‘Ticaret, endüstri, sanayii vb. alanlarda sermaye katarak girişimde bulunan kimse, müteşebbis’ tanımlamasıyla tarif eder. Girişimci, (Merriam-Webster, 2022) online sözlüğündeyse, bir teşebbüsün veya işin riskini, yönetim ve organizasını üstlenen ve yöneten kimse olarak tanımlanmaktadır. Girişimci; daha önce yapılmamış iş fikirlerini, alanlarını bulan, finans desteğiyle bu işi organize eden, yani bir kalıba sokan ve risk alarak işi kuran birey olarak da açıklanabilir (Şahin, 2016).

Yaratıcılık ve girişimcilik

Yenilikçilikle hemen hemen her alanda birbiriyle girift olmuş diğer bir kavram ise ar-ge (araştırma-geliştirme)dir. Ülkemizdeki kaynaklara bakıldığında ise Türk Dil Kurumu (TDK, 2022), ar-ge (araştırma-geliştirme) faaliyetleri: ‘Belirli bir alanda uzmanlaşmış kişiler tarafından, ürün veya çalışmanın etkilerini, verimini, geliştirilebilmesini sağlamak için yapılan detaylı araştırma’ olarak ifade etmektedir. Araştırma ve Geliştirme (Ar-Ge), beşerî, kültürel ve toplumsal bilgi birikimiyle meydana gelen bilgi havuzunun arttırılması ve bu bilginin aktarılmasıyla birlikte yeni uygulamaların geliştirilmesi üzerine kullanıma sunulan sistematik bir düzende kurulan faaliyetler bütünüdür (Gök, 2002).

Temel Ar-ge’sinin, belirli uygulamaları veya kullanılan kaynaklar olmadan yalnızca eldeki bilgiyi genişleterek ilerletir. Uygulama Ar-Ge’si, temel Ar-Ge’den kaynaklı başarıların öngörülen uygulamalarının belirlenmesinde veya öncesinden belirlenmiş hedeflenen seviyeye ulaşmak için yeni metotların veya tutumların keşfedilmesinde rolü büyüktür (Jiang ve Wang, 2015). Deneyisel/gelişimsel Ar-Ge, temel ve uygulama aşamalarından elde edilen mevcut bilgileri kullanarak yeni ürünler üretmeye ve yeni sistemsel işletme faaliyetlerinin ve hizmetlerini oluşturmaya odaklanmıştır. Bunun sonucunda, deneyisel/gelişimsel Ar-Ge yoluyla mevcut teknolojik sistemde önemli ölçüde ilerlemeler kaydedilebilir (Wang ve Han, 2017). Bilgi altyapısına yatırım ve ar-ge, herhangi bir bilim, teknoloji ve yenilik politikasının önemli bir parçası olmakla birlikte, sektörel, ulusal, bölgesel ve küresel anlamda ana aktörler arasında bir koordinasyon sağlanması ve bunların arasında öğrenme aşamalarında üretkenliği etkin bir iletişim ile teşvik edilmesi bakımından kolaylık sağlamaktadır (Schot, 2018). İşletmeler cihetinden Ar-Ge, işletmenin bütün işlevlerini ekonomik açıdan, bilimsel metotlarla incelenmesi, betimlenmesi ve analiz edilmesine kadar geçen faaliyetlerin tamamını ifade ettiği anlaşılmaktadır (Barutçugil, 2009).

Mesleki profesyonellik

Profesyonellik, gelişmiş refah düzeyi yüksek toplumlarda hizmet verilirken dikkat edilen konuların başında gelmektedir. Bir mesleği veya görevde sürekliliği minimum hatayla icra eden kişiye profesyonel denilmektedir (Gökçora, 2005). Belirlenmiş kurallar dahilinde aynı amaca hizmet eden, aynı meslek mensuplarınca benimsenen değerler bütününe, mesleki değerler denilmektedir (Kaya vd., 2012). Başka bir kaynakta ise bünyesinde çalıştığı kurum, kuruluş veya şirketin çalışanlarına iş ve işleyişlerde yol gösteren norm ve kurallar bütününe mesleki değerler olarak tanımlanmaktadır. Bu değerlerin toplum nezdinde ve kurumsal ilkelerle bağdaşması o mesleğin profesyonelce yapıldığının işaretidir (Ay, 2008). Yürütülen faaliyetlerde ortaya çıkan çalışma biçimi, görüş ve davranışların değerlendirilmesinde kriter çerçeveyi belirlerken çalışanlarca kabul görülen tanımlamalar ve görevlendirmelerin standart hale gelmesi profesyonel değerler ile mümkün olmaktadır (Acaroğlu, 2014).

Bireysel yenilikçilik

Yaşadığımız bu zaman diliminde insanların yeniliklere hızlı adapte olması, modernleşmeye ve yeniliklere yoğun ilginin olması bilginin teknolojiyle harmanlanması ile birlikte yeniliğe açık bütün toplumlarda hayatın her sahasında hızlı bir şekilde yenilik ve değişim yaşanmasını beraberinde

getirmektedir. Son dönemlerde yapılan araştırmalar yeterli ve donanımlı her bir bireyin ihtiyacını hissettiği her türlü bilgiye her koşulda erişebilen, bilgiye hâkim ve bilgiyi yetkin kullanabilen, karşılaştığı problemlerin üstesinden gelebilen, etkileşimde pasif ve yeniliklere kapalı olmayan bireyler olduğu tanımlaması yapılmaktadır (Korucu ve Olpak, 2015).

Yenilik ve yenilik türleri

Günümüzde idareler, işletmeler veya bireyler; teknoloji alanındaki gelişmelere ve hızla değişen dünya sistemlerine uyum sağlamak için geleneksel yapılarını bu doğrultuda değiştirmeleri lüzumlu görülmektedir. Bu değişim ve dönüşüm sürecinde ön plana çıkan en önemli unsur yenilikçilik. Latin dilinde anlamı 'innovatus' olup İngilizcedeki anlamsal karşılığı olarak 'innovation' yenilik kavramı, yıllardır birçok çalışması yapılarak üzerinde çokça tartışılan bir konudur. Yenilik kavramı hayatımızda her alanda canlılığını korumaktadır. Özellikle toplumların günlük yaşantılarında, kültürel aktivitelerinde ve idari faaliyetlerinde yeni ve eskisinden farklı usul ve tekniklerin kullanılması olarak da ifade edilmektedir (Kılıçer, 2011).

Oslo Kılavuzu'nda (Tübitak, 2006) dört aşama olarak; üründe yenilik, sürecin yeniliği, pazarlamada yenilik ve organizasyonel yenilik olmak üzere dört farklı başlık altında anlatılmışken ek olarak Elçi'ye göre, hizmet yeniliği konusunu da ekleme yaparak, yenilik türleri ile ilgili sınıflamalar yapılmıştır:

Ürün Yeniliği: Daha önce yapılmamış veya yeni bir ürünün geliştirilmesi safhaları ya da mevcut olan üründe değişikliğe ve farklılığa giderek bu ürünün piyasada pazara çıkartılması şeklinde açıklanmaktadır.

Hizmet Yeniliği: Tam anlamıyla yeni veya büyük oranda değişikliğe gidilen bir hizmet anlayışıyla, hizmetin takdim edilmesi ve dağılım aşamalarında yenilik ve farklılıklar hissettirilerek hizmetin sunumunda yeni teknolojinin sahada değerlendirilmesi olarak ifade edilmektedir.

Süreç Yeniliği: Yeni ve farklı üretim, dağıtım ya da pazarlama usullerinin geliştirilmesiyle birlikte var olan usullerin güncelleştirilerek daha etkili hale dönüştürülmelidir. Ürün tedariki, muhasebe ve bakım-onarım gibi yardımcı destek unsurların çalışmalarını yürütürken yeni veya ileri seviyelerde iyileştirilmeye gidilmesidir.

Pazarlama Yeniliği: Ürün tasarısı veya paketlenmesi, ürünün pazardaki yeri, ürün promosyonu ya da fiyatlarının belirlenme kısımlarında ciddi anlamda değişikliğe gidilen yeni pazarlama biçimlerinin uygulamaya konulmasıdır.

Organizasyonel Yenilik: İşin yapılışında ve yeni çalışma usullerinin geliştirilerek ya da mevcut çalışma usullerinin şirket şartlarına entegre edilerek faaliyetlerine devam etmeleri olarak ifade edilmektedir (Elçi, 2006).

Yenilikçilik ve yenilikçilik kategorileri

Teknolojik, sosyolojik, ekonomik ve kültürel gelişmelerdeki son yıllarda yaşanan değişimlerle birlikte küresel olduğu kadar ülkemizde de 'yenilikçilik' (inovasyon) kavramı üzerinde tartışılması gereken popüler bir konu haline gelmiştir. Yenilikçilik kavramı, öncelikle sosyal bilimler olmak üzere siyasi ve iktisadi bilimler, fen bilimleri ve eğitim bilimleri gibi birçok bilimsel alanda yürütülen çalışmalarda odak noktası haline gelmiştir. Birçok araştırmacı haliyle yenilikçilik konusunda kavramsal olarak farklı noktalardan değerlendirmeye almışlardır.

Yenilikçilik, genel bir ifadeyle 'yenilikçi olma durumu' olarak tanımlanırken (TDK, 2022), Rogers (1995) ise yenilikçiliği bireylerin veya grubun yeni fikirlere dahil oldukları sistemde diğer bireylerden daha önce adapte olması olarak tanımlanmaktadır. Teknolojide ilerleme gösterilmesiyle birlikte, kültürel, siyasi ve ekonomik değişimlerin hız kazandığı, ayrıca uluslararası çevrede rekabetin gün geçtikçe sürat kazandığı günümüzde birey, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve devlet idari kuruluşlarının veya kurumlarının hayatın her alanında bilgilerinin güncelliğini koruması ve teknik donanımlı olabilmeleri için yenilikçiliği faydalanarak koordineli hareket etmeleri devamlılıklarını sürdürebilmeleri için gereklidir (Onar, 1966; Altın, 2013). Yenilikçilik, Foxall ve Goldsmith'e (2003) göre ise, bireylerin yeni görülen her şeye, kendi kazanımlarını, galibiyetlerini veya yenilgilerini gösteren etkilere vermiş oldukları tepkiler bakımından bireyler arasında farklı olma durumudur. Demirel ve Seçkin (2008) ise yenilikçilikteki kriteri bilgiye dayandığını, ayrıca; 'değişmek, riske girmek, bunların da ötesinde bilinenlerin haricine çıkmayı göze almak' olarak açıklamada bulunmuşlardır.

Yapısı gereği insanlar yeni bir kavram veya durumla karşı karşıya geldiğinde onu kendi dünyasında özümsemede risk almada çok isteksiz davranırlar ya da tam aksine o riske girmeye aşırı istekli olurlar. Halihazırda bulunan düzenlerini değiştirmek için bazı bireyler herhangi bir tepkide bulunmazken bazıları ise bu kurulu düzeni değiştirmek için çabalarlar. Bundan ötürü yenilikçi bakış açılarının farklı

olması bir sınıflandırmayı ortaya çıkarmaktadır. Bunun sonucu olarak da konu ile ilgili araştırma yapan bireylerin yeniliklerin nasıl algılandığını, yenilikleri benimseme süreçlerindeki değişiklikleri ve bunların sebeplerini açıklama yoluna gitmişlerdir. Genel anlamda devletlerin, organize teşkilatlanmaların, ya da firmaların sürdürülebilirliği ve rakiplerinin önüne geçebilmesi için yenilikçilik önemli bir faktördür (Demirel ve Kubba, 2014).

Bu bağlamda yenilikçiliğin kategorize edilmesinde öncü olarak kabul edilen Rogers (1995), yeniliklerin toplumlarda zamanın ölçü alarak benimsenme zaman dilimini açıklayarak 'Yeniliklerin Yayılması' (Diffusion of innovations) çalışmasını yayınlamıştır. Çalışmasında, bireylerin yenilikleri benimsemesinde devam eden sürece bağlı kalarak beş farklı sınıfta standart sapma (ss) ve ortalama (X) gibi istatistiki yöntemleri kullandığı, Yenilikçiler, Öncüler, Sorgulayıcılar, Kuşkucular ve Gelenekçiler olarak sınıflandırdığı görülmektedir.

Kademeli ve radikal yenilikler

Yenilik terimi küçük gelişmelerden, endüstrinin dönüşümüne neden olan önemli buluşlara kadar geniş bir alanı kapsamaktadır. Bu açıdan yeniliğin temel sınıflama kriterlerinden biri, yeniliğin radikallik düzeyine ve neden olduğu etki düzeyine bağlı olarak yapılmaktadır. Bu tür yenilikler radikal (süreksiz) ve kademeli (sürekli) yenilikler olarak ifade edilmektedir (Tidd ve Payitt, 1997). Radikal yenilikler genellikle yoğun geliştirme çabaları sonucu ortaya çıkan, müşteri ya da endüstri için tamamen yeni olan yeniliklerdir. Uygulayıcı birim açısından radikal yenilikler, kabullenen organizasyonun iş uygulamalarında önemli değişikliklere neden olan gelişmelerdir. Kademeli yenilik ise, mevcut ürün ve süreçlerin geliştirilmesidir. Uygulayıcı birim açısından kademeli yenilik, yeniliklerin mevcut işletme uygulamalarında küçük değişikliklerin yapılması yoluyla gerçekleştirilmesini ifade eder. Bununla birlikte, bir yeniliğin bu tür sınıflamaların içine konması koşullara göre değişmektedir (Presscott ve Slyke, 1997).

Literatür taraması, hipotezler ve araştırma modeli

Yapılan çalışmayla ilgili literatür incelendiğinde, yenilikçilik kavramının geniş bir yelpazede ele alındığı, yapılan çalışmalarda farklı alt başlıklarda detaylı bir şekilde araştırıldığı görülmektedir. Bununla birlikte, yenilikçiliğin bir türü olan bireysel yenilikçilik olgusu ile ilgili tek başına ya da farklı alanlarla ilişkilendirilerek nitel ve nicel teknikler kullanılarak farklı sonuçlar elde edilen araştırmalar yapıldığı görülmektedir. Ayrıca aynı ölçeğin kullanıldığı çalışmalar olsa da hipotezlerin içeriği bakımından benzeri görülmemektedir, ancak neticeleri itibarıyla incelenerek olumlu ya da olumsuz etkileri açısından değerlendirilmiştir.

Yeşil ve Sözbilir (2013) yapmış oldukları çalışmada; karakter özellikleri bireysel yenilikçilik faaliyetleri üzerindeki etkisini araştırmışlardır. Çalışma hipotezleri ilgili literatürden elde edilerek ve Türkiye'de, Kahramanmaraş'ta bulunan otel çalışanlarından toplanan veriler kullanılmıştır. Ulaşılan verilere bakıldığında, Smart PLS programı kullanılarak analize tabi tutularak, deneyime açıklığın bireysel yenilikçi davranışı ile anlamlı bir şekilde etkilediği bireysel yenilikçi davranışı ile anlamlı bir şekilde etkilediği ancak başka hiçbir kişilik boyutu düzeyinin bireysel yenilikçi davranışı ile anlamlı ilişkiden söz edilemediği yapılan çalışmadan anlaşılmaktadır.

Chuang vd. (2016) yapmış oldukları çalışmada; bireysel yenilikçi davranış ve ekip yeniliği için trans aktif bellek sistemlerinin (TMS'ler) ikili faydalarına rağmen, literatürde yer alan önceki çalışmalara göre bu konular nadiren aynı zamanda çalışılmıştır. Bu çalışmada, Tayvan'daki Akıllı Ironman Yararlılık Yarışmasının iki yinelemesine katılan 86 takımındaki 475 kişiden anket verileri toplayarak, hem TYS'lerin bireysel yaratıcı öz yeterliliği ve yenilikçi davranışı nasıl etkilendiği araştırılmış hem de TYS'nin takım yeniliğini etkileyip etkilemediğini tespit etmek istemişlerdir. Elde edilen sonuçlara göre, yaratıcı öz yeterliliğin TMS'ler ile bireyin yenilikçi davranışı arasındaki ilişkiye kısmen aracı olduğu çok düzeyli bir aracılık modeli tavsiye etmektedir. Ekip düzeyinde, TMS, ekip yeniliğini pozitif olarak etkileyerek, teorik ve pratik sonuçların tartışılmasıyla çalışmanın sonlandırıldığı anlaşılmaktadır.

Mülhim (2019) yapmış olduğu çalışmada; Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik özellikleri ve bireysel yenilikçilik durumlarını tespit etmek ve aralarındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. 'Kişisel Bilgiler Formu', ikinci bölümünde 'Girişimcilik Ölçeği' ve üçüncü bölümünde ise Türkçe'ye uyarlanan 'Bireysel Yenilikçilik Ölçeği (BYÖ)' kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular neticesinde BESYO öğrencilerinin, bireysel yenilikçilik düzeyleri ile girişimcilik düzeyleri arasında ilişkinin pozitif olduğu neticesine varılmıştır.

İbrahim (2022), dönüşümcü liderlik ile bireysel yenilikçilik arasındaki ilişkiyi tespit etmek üzere çalışma yapmıştır. Bununla birlikte araştırmanın diğer bir amacı ise, örgütsel öğrenme ikliminin bu çalışma atmosferinde aracı olup olmadığını, tespit etmek olmuştur. Araştırmada kullanılan hipotezler ölçü

almış, dönüşümcü liderliğin bireysel yenilikçiliğe etkisini bootstrap yönteminden faydalanarak, örgütsel öğrenme atmosferinde, aracı rol alıp almadığı analiz edilmiştir. Likelihood yöntemi kullanılarak, en fazla kullanılan hesaplama yöntemi olarak seçilmiştir. On dokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi personeli 281 çalışan tarafından, dönüşümcü liderlik, bireysel yenilikçilik ve örgütsel öğrenme atmosferi dahilinde oluşan ilişkileri incelemek için, anket yöntemi seçilerek veriler elde edilmiştir. Örgütsel öğrenme ikliminin dönüşümcü liderlik ile bireysel yenilikçilik arasındaki ilişkiye de aracı rol üstlenmediği sonucuna varılmıştır.

Bu çalışmada; 19 Mayıs Polis Meslek Yüksek Okulu Müdürlüğü öğrencilerinin bireysel yenilikçilik düzeyleri, kendilerine yöneltilen sorulara verdikleri cevaplar istatistik paket program kullanılarak analiz edilmiştir. Polis Yüksek Öğretim Kanunu (PYÖK) 3. maddesinde belirtildiği üzere, Polis, eğitim-öğretim alanında plânlanan programları çağa uygun, bilime ve teknolojiye uyarlatabilen, ülkemizin ve Teşkilâtın ihtiyacına yönelik ve ayrıca öğrencinin lisansüstü eğitim ve öğretime katılmasına olanak sağlayacak şekilde hazırlanır, hükmünce Akademisi ve Polis Okulu öğrencilerinin, mesleklerini profesyonel olarak yapabilmeleri için yenilikçi, gelişimsel beceri ve yetenekleri doğrultusunda, mesleki karakterlerini oluşturmalarına katkıda bulunmak, mesleki faaliyetlerine hazırlık sürecinde mesleklerinde karşılaştıkları problemlerin nedenlerinin belirlenmesinde hızlı ve pratik karar verebilme ve sorun çözme yeteneklerinin geliştirilmesi sağlamak, ayrıca mesleki ve kişisel hatalarının minimum seviyeye indirgemek ile birlikte polislik mesleğine duyulan saygınlığın artmasını, yenilikçi ve araştırmacı yönlerinin daha verimli ve ileri düzeyde oluşmasına zemin hazırlama amacıyla meslek öncesi bireysel yenilikçilik düzeylerinin değerlendirilmesi yapılmıştır. (PYÖK, 2022).

Bu çalışmada aşağıdaki hipotezlere yanıt aranmaktadır:

H1: Öğrencilerin değişime direnci ile ailede girişimci olması arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H2: Öğrencilerin fikir önderliği ile ailede girişimci olması arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H3: Öğrencilerin risk alması ile ailede girişimci olması arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H4: Öğrencilerin değişime direnci ile girişimcilik eğitimi almaları arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H5: Öğrencilerin fikir önderliği ile girişimcilik eğitimi almaları arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H6: Öğrencilerin risk alması ile girişimcilik eğitimi almaları arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H7: Öğrencilerin fikir önderliği ile mesleki yeniliklere yönelik eğitim almaları arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H8: Öğrencilerin değişime direnci ile mesleki yeniliklere yönelik eğitim almaları arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H9: Öğrencilerin risk alması ile mesleki yeniliklere yönelik eğitim almaları arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H10: Öğrencilerin girişimcilik dersi alması ile mesleki yeniliklere yönelik eğitim alıp almamalarına göre anlamlı bir ilişki vardır.

Yöntem ve örneklem

Çalışmada, 19 Mayıs Polis Meslek Yüksek Okulu Müdürlüğü öğrencilerinin bireysel yenilikçilik düzeylerinin, kendilerine yöneltilen sorulara verdikleri cevaplar vasıtasıyla değerlendirilmesi yapılmıştır. Samsun 19 Mayıs Polis Meslek Yüksek Okulu'nda eğitim gören 416 öğrenci ana kütleyi oluşturmakla birlikte %95 güven aralığı minimum 200 olacağı hesaplanmış, çalışmaya 375 öğrenci katılmış, 6 öğrencinin verdiği cevaplar geçersiz sayılmış 41 öğrenci ise çeşitli mazeretlerle çalışmaya katılmak istememiştir. Yöntem olarak, araştırma sürecinde nitel araştırma yöntemi seçilerek, bireysel yenilikçilik ölçeği ile kişisel tanıtım formu kullanılmıştır. Yöntem olarak, araştırma sürecinde nitel araştırma yöntemi seçilerek, bireysel yenilikçilik ölçekli anket ile kişisel tanıtım formu kullanılmıştır. Kişisel Bilgi Formu (Ek 2), 8 adet sorudan oluşmaktadır. Bunlar; yaşı, ailenizin (anne-baba) eğitim durumu, ailenizin gelir durumu, ailenizde devlet memuru var mı, ailenizde girişimci var mı, mezun olduğunuz lise türü, girişimcilik eğitimi aldınız mı, mesleki yenilik eğitimi aldınız mı sorularıdır. Bireysel yenilikçilik ölçekli anket ise 18 maddeden oluşmaktadır. Sarıoğlu Kemer ve Altuntaş (2017) tarafından Türkçeye uyarlanan; Bireysel Yenilikçilik Anket Formu ve Kişisel Bilgi Formu kullanılarak çalışma yürütülmüştür. Polis Meslek Yüksek Okulu öğrencilerine uygulanan çalışmada kullanılan bireysel yenilikçilik ölçekli anket, 18 madde ve 3 alt boyut (fikir önderliği, değişime direnç, risk alma) kapsayan likert tipi yanıtları; 'Kesinlikle Katılıyorum', 'Katılıyorum', 'Kararsızım', 'Katılmıyorum', 'Kesinlikle Katılmıyorum' olarak beşli likert formatında derecelendirilmesi yapılmış, Ek (3)'te belirtilmiştir. Ölçeğin fikir önderliği alt boyutunu 7 madde (1, 3, 4, 7, 8, 10, 11. maddeler), değişime direnç alt boyutunu 7 madde (5, 6, 9, 12, 13, 15, 18. maddeler) ve risk alma alt boyutunu 4 madde (2, 14, 16 ve 17. maddeler) olarak belirlenmiştir. Ölçeğin 11 maddesi olumlu iken (1, 2, 3, 4, 7, 8, 10, 11, 14, 16 ve 17. maddeler) 7 maddesi negatif etkiye sahiptir. (18,15,13,12,9,6,5. maddeler). Ölçek puanlaması

farklı iki yöntem olan orijinal ölçek formülü ve uyarlama çalışmasıyla geliştirilen hesaplama yöntemi kullanılarak yapılmaktadır. Puanlama yöntemlerinden, her iki kullanımında da 82 puan ve üstü yenilikçileri, 75-81 arası öncüler, 66-74 arası sorgulayıcıları, 58-65 kuşkucuları, 57 ve altı ise gelenekçileri karşılık gelmektedir. Bireysel yenilikçilik konularında nicel araştırmalar yapılan literatür taramasında görülmektedir. Fakat literatür incelendiğinde, polis okullarında eğitim gören öğrencilere yönelik bireysel yenilikçilik performanslarının değerlendirilmesi konusunda bir çalışmanın olmadığı gözlemlenmiştir. Çalışma, dijital iletişim aracılığıyla anket verisi kullanılarak yapılmıştır.

Veriler istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Yöntem olarak, araştırma sürecinde nitel araştırma yöntemi seçilerek, bireysel yenilikçilik ölçekli anket ile kişisel tanıtım formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler uygun analiz yöntemleri çerçevesinde öğrenci başarı ilişkisi incelenmiş ve araştırmanın sonucunda sunulan çıkarımlara ulaşılmıştır.

Bu çalışma için, 25.02.2022 tarih ve 2022/140 karar sayılı On dokuz Mayıs Üniversitesi etik kurul onayı alınmıştır. Örneklem olarak belirlenen araştırma kapsamında, 19 Mayıs Polis Meslek Yüksek Okulu öğrencilerinin bireysel yenilikçilik düzeylerinin, kendilerine yöneltilen sorulara kendi görüşleri çerçevesinde ölçülmesi için görüşme yapılarak verileri toplanabilmesi için, 08.03.2022 tarihinde 19 Mayıs Polis Meslek Yüksek Okulu Müdürlüğünden onay alınmıştır.

Bulgular

19 Mayıs Polis Meslek Yüksek Okulu öğrencilerine uygulanan çalışmada kullanılan bireysel yenilikçilik ölçekli anket, 18 madde ve 3 alt boyut (fikir önderliği, değişime direnç, risk alma) içerikli araştırma yönteminde, yenilikçilik kategorileri puanlama olarak yüksek puandan itibaren kategorisine göre sıralandığında; en yüksek puanı alan 90 puan, en düşük puanı alan 42 puan olduğu görülmüş, bireysel yenilikçilik puan ortalaması incelendiğinde 68 puan ortalama ile sorgulayıcı oldukları sırasıyla; 'sorgulayıcı' 149 kişi (%40,37), 'kuşkucu' 115 kişi (%31,16), 'öncü' 61 kişi (%16,53), 'geleneksel' 24 kişi (%6,50), 'yenilikçi' 20 kişi (%5,42) şeklinde olmuştur. Öğrencilerin çoğu, yenilikçilik kategorileri bakımından 'sorgulayıcı' (%40,37) kategorisinde yer almışlardır.

Demografik bulgular

Tablo 1: Demografik Değişkenler

Değişkenler	Cevap Seçenekleri	Sayı	Yüzde
Yaş	21 yaş ve altı	234	63,4
	21 yaş ve üzeri	135	36,6
Ailenizin (Anne-Baba) Eğitim Durumu	İkisi de lise ve altı	86	23,3
	En az biri üniversite mezunu	283	76,7
Ailenizin Gelir Durumu	8.000 TL ve altı	273	74,0
	8.000 TL ve üstü	96	26,0
Ailede Devlet Memuru Olup Olmadığı Gruplandırılması	Evet	161	43,6
	Hayır	208	56,4
Ailenizde girişimci var mı?	Evet	33	8,9
	Hayır	336	91,1
Girişimcilik eğitimi aldınız mı?	Evet	28	7,6
	Hayır	341	92,4
Mesleki yeniliklere yönelik eğitim aldınız mı?	Evet	235	63,7
	Hayır	134	36,3
Mezun Olunan Lise Türü Gruplandırılması	Sınavsız Devlet Lisesi	39	10,6
	Sınavlı Devlet Lisesi	301	81,6
	Özel Lise	29	7,9

Güvenirlilik analizi

Güvenirlilik analizi, ilgili çalışmada kullanmak üzere ölçekte yer verilen sorular arasındaki tutarlılığını ve kullanılan ölçeğin ilgili çalışmayı ne derece ilişkili olduğunu göstermek için yapılmaktadır. Güvenirlilik, çalışmada elde edilen verileri yorumlayabilmek ve devamında ortaya çıkarılabilecek analizler için önemli bir gerekliliktir. Cronbach Alfa testi, ankette kullanılan ölçeklerin güvenirliliklerini ölçmek amacıyla kullanılmıştır. Nunnally (1978), ölçekte alfa değeri 0,7'den büyük olması güvenirlilik açısından önem arz etmektedir. Cronbach's Alpha=0,822>0,7'den büyük olduğu için ölçek oldukça

güvenilirdir. Cronbach's Alpha istatistiksel anlamda sıra dışı bir değer olmadığı için güvenilir olduğu anlaşılmaktadır. Ölçeğin Cronbach's Alpha değerleri Tablo 2'de sunulmuştur:

Tablo 2: Cronbach's Alpha Testi

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Standartlaştırılmış Öğeler	Madde Sayısı
0,822	0,835	18

Tablo 2'ye göre, Cronbach's Alpha=0,822>0,7'den büyük olduğu için ölçek oldukça güvenilirdir. Cronbach's Alpha istatistiksel anlamda sıra dışı bir değer olmadığı için güvenilir olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 3: Toplam Öge İstatistikleri

	Öge Silindiyse Ölçek Ortalaması	Öge Silindiyse Ölçek Farkı	Düzeltilmiş Öge-Toplam Korelasyon	Çoklu Kare Korelasyonu	Cronbach's Alpha Öge Silinmişse
Fikir Önderliği 1	64,55	56,607	0,437	0,317	0,812
Risk Alma 1	63,95	55,693	0,553	0,565	0,806
Fikir Önderliği 2	64,01	55,367	0,581	0,669	0,805
Fikir Önderliği 3	64,17	55,970	0,491	0,556	0,809
Değişime Direnç 1	64,86	57,617	0,243	0,356	0,826
Değişime Direnç 2	64,46	57,238	0,366	0,401	0,816
Fikir Önderliği 4	64,58	56,467	0,458	0,522	0,811
Fikir Önderliği 5	64,13	56,920	0,487	0,448	0,810
Değişime Direnç 3	64,29	55,576	0,424	0,390	0,813
Fikir Önderliği 6	64,17	56,531	0,455	0,463	0,811
Fikir Önderliği 7	64,30	54,040	0,562	0,554	0,804
Değişime Direnç 4	64,58	57,412	0,327	0,353	0,818
Değişime Direnç 5	64,54	57,320	0,330	0,285	0,818
Risk Alma 2	64,01	58,168	0,420	0,427	0,814
Değişime Direnç 6	65,24	57,996	0,271	0,240	0,822
Risk Alma 3	63,87	57,338	0,480	0,414	0,811
Risk Alma 4	64,11	57,975	0,422	0,424	0,813
Değişime Direnç 7	64,76	57,218	0,272	0,353	0,823

Tablo 3'e göre, Cronbach's Alpha istatistiksel anlamda sıra dışı bir değer olmadığı için güvenilir olduğu anlaşılmaktadır. Katılımcılardan elde edilen veriler değerlendirilerek uygulanan faktör analizinin doğruluğunun test edilerek KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) örnekleme ve Bartlett'in Küresellik testi kullanılmıştır. KMO testi, belirlenmiş örneklemlerin nihayetinde ulaşılan değişkenlerin meydana getirdiği verilerin faktör analizi için yeterlilik düzeyini belirlemek için kullanılan bir yöntemdir. Bartlett'in Küresellik testi ise, korelasyon matrisindeki ilişkilerin faktör analizi yapılması için yeterli düzeyde olup olmadığının ölçümünü yapmaktadır (Gürbüz ve Şahin, 2014). Ölçümü yapılan KMO testi 1 değerine yakınlığı ile elde edilen verilerin faktör analizi yapılabilmesi arasında doğrudan ilişki vardır (Zivadinovic, 2004). Bartlett's Küresellik Testi: $p < 0,05$ olduğundan ölçekteki maddeler arasında iyi bir ilişki var olduğu görülmektedir ($p = 0,000$). Ölçek faktör analizi için uygun olduğu anlaşılmaktadır. Faktör analizi, birbirleriyle ilişkisi olan değişkenleri bir arada tutan, asıl amacı verileri boyut olarak en aza indiren ve aralarındaki bağı aradan kaldırmayı hedefleyen çok değişkenli analiz yöntemidir. Diğer amacı ise, değişken sayısını en aza indirgeyip, elde edilen ilişkiyi kullanarak yeni oluşumlar ortaya çıkarmaktır (Patır, 2009). Faktör Analizi: KMO değeri 0,6'dan büyük katsayı değeri de 0,05'ten küçük olduğu için faktör analizi yapılabilir olduğu görülmüştür.

Tablo 4: KMO(Kaiser-Meyer-Olkin) ve Bartlett's Testi

KMO(Kaiser-Meyer-Olkin) and Bartlett's Test			
Kaiser-Meyer-Olkin Örnekleme Yeterliliğinin Ölçütü		0,866	
Bartlett's Küresellik Testi	Yaklaşık Chi-Square	2502,612	
	df	153	
	Sig.	0,000	

Tablo 4' e göre, KMO(Kaiser-Meyer-Olkin)=0,866 örneklem sayısı yeterli olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 5: Toplam Faktörler Analizi

Bileşen	İlk Özdeğerler	Kare Yüklemelerin Çıkarma Topamları		Kare Yüklemelerin Çıkarma Topamları			
	Toplam	Yüzdelik Varyansı	Kümülatif Yüzde	Toplam	Yüzdelik Varyansı	Kümülatif Yüzde	Toplam
1	5,341	29,669	29,669	5,341	29,669	29,669	4,892
2	3,083	17,13	46,8	3,083	17,13	46,8	3,149
3	1,208	6,709	53,509	1,208	6,709	53,509	2,928
4	0,992	5,512	59,021				
5	0,963	5,347	64,368				
6	0,732	4,064	68,432				
7	0,679	3,771	72,204				
8	0,66	3,665	75,869				
9	0,629	3,494	79,363				
10	0,548	3,043	82,406				
11	0,536	2,977	85,383				
12	0,497	2,759	88,142				
13	0,469	2,606	90,747				
14	0,415	2,307	93,054				
15	0,397	2,207	95,262				
16	0,334	1,858	97,119				
17	0,289	1,607	98,726				
18	0,229	1,274	100				

Tablo 5'ten elde edilen bulgulara göre, ölçek 3 faktörde toplanmıştır (fikir önderliği, değişime direnç, risk alma) ve bu faktörler toplam varyansın %53,50'sini açıklamaktadır. İlgili çalışma alanında faktör analizlerinde beklenen varyans açıklama değeri %50 üzerindedir (Hair ve ark., 2010). Üç faktörde ayrı ayrı analiz geçerlilik sınırları içerisinde olduğundan analizin geçerliliğini koruduğu görülmektedir.

Tablo 6: Pattern Analizi

Pattern Analizi			
	Bileşen		
	1	2	3
Fikir Önderliği 4	0,857		
Fikir Önderliği 7	0,781		
Fikir Önderliği 2	0,714		
Fikir Önderliği 1	0,700		
Fikir Önderliği 6	0,657		
Risk Alma 1	0,655		
Fikir Önderliği 3	0,648		
Fikir Önderliği 5	0,618		
Değişime Direnç 4		0,703	
Değişime Direnç 2		0,694	
Değişime Direnç 3		0,685	
Değişime Direnç 1		0,658	
Değişime Direnç 7		0,649	
Değişime Direnç 6		0,627	
Değişime Direnç 5		0,612	
Risk Alma 2			-0,771
Risk Alma 3			-0,647
Risk Alma 4			-0,646

Tablo 6'dan elde edilen bulgulara göre, Pattern analizinde de tüm faktörlerin dağılımı kendi üzerinde olduğu için geçerliliğini koruduğu anlaşıldığından analize devam edilmektedir.

Tablo 7: Shapiro-Wilk Testi Analizi

Normallik Testleri						
	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	İstatistik	df	Sig.	İstatistik	df	Sig.
Fikir Önderliği	0,115	369	0,000	0,951	369	0,000
Değişime Direnç	0,093	369	0,000	0,959	369	0,000
Risk Alma	0,194	369	0,000	0,865	369	0,000

Yapılan analizlerde $n \geq 50$ ise genellikle Kolmogorov-Smirnov anlamlılık değeri, $n < 50$ ise Shapiro-Wilk anlamlılık değeri kullanıldığı görülmektedir (Büyüköztürk, 2017). Tablo 7'den elde edilen bulgulara göre örneklem sayısı 50'den büyük olduğu görülmüş, Kolmogorov-Smirnov testi yapılmıştır. Değerler, ($p < 0,05$) 0,05'ten küçük olduğu için doğrusal dağılım göstermediği görülmüş, bununla ilgili çarpıklık basıklık tablosu yapılmıştır.

Normallik Dağılım Testi (Çarpıklık ve Basıklık Testi)

Çalışmanın araştırma kısmında hangi analiz yöntemlerinin uygulanacağını kararını vermek için normallik dağılım testine tabi tutulmuştur. Bu bağlamda çalışmanın veri kısmının normal dağılım gösterdiğinin kabul görmesi için çarpıklık ile basıklık değerlerinin anlamlılık düzeyinin 0,05 değer aralığında olmalıdır (Erdoğan, Bayram ve Deniz, 2007). Normallik testi uygulanırken Tabachnik ve Fidell'e (2013) göre, Skewness (çarpıklık) ve Kurtosis (basıklık) değerleri -1.50 ile +1.50 arasındaysa, normal dağılım göstergesi olarak kabul görmüştür.

Tablo 8: Normallik Dağılım İlişkisi

Tanımlayıcı İstatistikler									
	Sayı	Asgari (En az)	Azami (En fazla)	Ortalama	Standart Sapma	Çarpıklık		Basıklık	
	İstatistik	İstatistik	İstatistik	İstatistik	İstatistik	İstatistik	Standart	İstatistik	Standart
Fikir Önderliği	369	7	35	27,15	4,394	-0,813	,127	1,958	0,253
Değişime Direnç	369	7	35	24,33	4,627	-0,806	,127	1,523	0,253
Risk Alma	369	7	20	16,67	2,167	-1,309	,127	4,784	0,253
Geçerli sayı (liste halinde)	369								

Tablo 8'e göre, normallik dağılımına bakıldığında, çarpıklık - basıklık tablosu incelendiğinde, Fikir Önderliğinin, çarpıklığı -0,813, basıklığı 1,958 olarak ölçülmüştür. Değişime Direnç çarpıklığı -0,806, basıklığı 1,523 olarak ölçülmüş, basıklığı, -3 +3, aralığında olduklarından normal dağılım göstermiş olduğu görülmüş, parametrik yöntemlerle düzenlemesi yapılmıştır. Bu değerler, Kline (2011) göre çarpıklık ve basıklık değerlerinin aralık sınırları çarpıklık (Skewness) için mutlak değeri 3 ve basıklık (Kurtosis) için mutlak değeri sayısal olarak 10'un üzerinde olması gerektiği görülmektedir.

Tablo 9: Fikir Önderliği- Değişime Direnç- Risk Alma Tanımlayıcı Analizleri

Değişkenler	Tanımlayıcı İstatistik Türü		Değerler	
			İstatistik	Standart
Fikir Önderliği	Ortalama		27,15	0,229
	Yüzde 95 Güven	Alt sınır	26,70	
	Aralığı Ortalaması	Üst sınır	27,60	
	Yüzde 5 Kesilmiş Ortalama		27,36	
	Orta Değer		27,00	
	Varyans		19,307	
	Standart Sapma		4,394	
	Asgari (En az)		7	
	Azami (En fazla)		35	
	Aralık		28	
	Çeyrekler Arası Aralık		5	
	Çarpıklık		-0,813	0,127
	Basıklık		1,958	0,253
Değişime Direnç	Ortalama		24,33	0,241
	Yüzde 95 Güven	Alt sınır	23,86	
	Aralığı Ortalama	Üst sınır	24,80	
	Yüzde 5 Kesilmiş Ortalama		24,54	
	Orta Değer		25,00	
	Varyans		21,412	
	Standart Sapma		4,627	
	Asgari (En az)		7	
	Azami (En fazla)		35	
	Aralık		28	
	Çeyrekler Arası Aralık		6	
	Çarpıklık		-0,806	0,127
	Basıklık		1,523	0,253
Risk Alma	Ortalama		16,67	0,113
	Yüzde 95 Güven	Alt sınır	16,45	
	Aralığı Ortalama	Üst sınır	16,89	
	Yüzde 5 Kesilmiş Ortalama		16,82	
	Orta Değer		16,00	
	Varyans		4,694	
	Standart Sapma		2,167	
	Asgari (En az)		7	
	Azami (En fazla)		20	
	Aralık		13	
	Çeyrekler Arası Aralık		2	
	Çarpıklık		-1,309	0,127
	Basıklık		4,784	0,253

Tablo 9'a göre, Risk Almanın ise çarpıklığı -1,309, basıklığı 4,784 olarak ölçülmüş, -3 +3, aralığında olmadığından normal dağılım göstermemiştir. Bu yüzden risk almayla ilgili analizleri parametrik olmayan yöntemlerle düzenlenmiştir. Risk alma doğrusal dağılım göstermediği için parametrik analiz yapılmamıştır.

Sonuç ve öneriler

Bu çalışmada, Samsun 19 Mayıs Polis Meslek Yüksek Okulu öğrencilerinin, yenilikçi, gelişime açık, kişisel beceri ve yetenekleri doğrultusunda, mesleki karakterlerini oluşturmalarına katkıda bulunmak istenmiştir. Öğrencilerin mesleki faaliyetlerine hazırlık sürecinde mesleklerinde karşılaşılabilecek problemlerin nedenlerinin belirlenmesinde hızlı ve pratik karar verebilme ve sorun çözme yeteneklerinin geliştirilmesi sağlamak, ayrıca mesleki ve kişisel hatalarının minimum seviyeye indirmek ile birlikte polislik mesleğine duyulan saygınlığın artmasını, yenilikçi ve araştırmacı yönlerinin daha verimli ve ileri düzeyde oluşmasına zemin hazırlama amacıyla meslek öncesi bireysel yenilikçilik düzeylerinin değerlendirilmesi yapılmıştır.

Literatür taraması yapıldığında, bireysel yenilikçilikle ilgili farklı ülkelerde, farklı sektörlerde ve farklı meslek gruplarında araştırma bulgusuyla tutarlılık gösteren çalışmaların olduğu nicel ve nitel yöntemlerle araştırılmıştır. Yapılan çalışmayla aynı ölçeğin kullanıldığı çalışmalar olsa da hipotezlerin içerik bakımından benzeri görülmemektedir, ancak netice itibarıyla anlamlılık düzeyi, olumlu ya da olumsuz etkileri bakımından değerlendirilmiştir. Polis Meslek Yüksek Okulu öğrencilerine uygulanarak literatüre katkı sağladığı düşünülmektedir.

19 Mayıs Polis Meslek Yüksek Okulu öğrencilerin çoğu, yenilikçilik kategorileri bakımından 'sorgulayıcı' (%40,37) kategorisinde yer almışlardır. Rogers (1983)'a göre sorgulayıcı kategorisinde bulunan bireyler; Yenilikleri benimserken ihtiyatlı, kontrollü ve çevresinde olup bitenleri gözlemleyici hareket etmektedir. Yeni bir fikri içselleştirirken, onun sağlayacağı menfaatler, ileriye yönelik artıları eksileri, geçmişte olabilecek etkileri hakkında geniş çerçevede düşünüp, onun uzun uzadıya gözden geçirirler. Daha geniş bir ifadeyle anlatmak gerekirse bu kategoride bireyler risk alma noktasında fazla istekli olmamakla birlikte, yaş, eğitim ve sosyo-ekonomileri orta düzeydedir.

Çalışmada araştırma hipotezleri analiz edilirken; demografik gruplandırılmalar, Cronbach's Alpha Testi, KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) örnekleme ve Bartlett'in Küresellik Testi, Faktör Analizi, Pattern Analizi, Shapiro-Wilk Testi Analizi, Normallik Dağılım Testi (Çarpıklık ve Basıklık Testi), Bağımsız Örnekler T-Testi, Mann-Whitney U Testi, , Chi-Square Tests (Ki Kare Testleri) yapılmıştır. Yapılan analizlerde, Cronbach's Alpha=0,822>0,6'dan büyük olduğu için ve Cronbach's Alpha istatistiksel anlamda sıra dışı bir değer olmadığı için güvenilir olduğu anlaşılmaktadır. KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) değeri 0,6'dan büyük, katsayı değeri de 0,05'ten küçük olduğu için faktör analizi yapılabilir olduğu görülmüştür. Bartlett's Küresellik Testi: $p=0,000<0,05$ ölçekteki maddeler arasında iyi bir ilişki var olduğu görülmektedir. Ölçek faktör analizi için uygun olduğu anlaşılmaktadır. Ölçek 3 faktörde toplanmıştır (fikir önderliği, değişime direnç, risk alma) ve bu faktörler toplam varyansın %53,50'sini açıklamaktadır. Üç faktörde ayrı ayrı analiz geçerlilik sınırları içerisinde olduğundan analizin geçerliliğini koruduğu görülmektedir. Katılımcıların yüzde 63,4 ü 21 yaş ve altı, 21 yaş ve üstü ise yüzde 36,6 yaş aralığındadır. Katılımcıların Aile (Anne-Baba) Eğitim Durumu, ikisi de lise ve altı yüzde 23,3, en az birisi üniversite mezunu ise yüzde 76,7 olarak ölçülmektedir. Aile (Anne-Baba) Gelir Durumu, 8000 TL ve altı yüzde 74, 8000 TL ve üstü ise yüzde 26 olduğu görülmektedir. Ailenizde devlet memuru var mı sorusuna, katılımcıların yüzde 43,6'sı Evet cevabını, yüzde 56,4'ü ise Hayır cevabını verdiği görülmektedir. Ailenizde girişimci var mı sorusuna, katılımcıların yüzde 8,9'u Evet cevabını, yüzde 91,1'i ise Hayır cevabını verdiği görülmektedir. Mezun olduğunuz lise türü sorusuna, katılımcıların yüzde 10,6'sı sınavsız devlet lisesi cevabını, yüzde 81,6'sı sınavlı devlet lisesi cevabını ve yüzde 7,9'u ise özel lise cevabını verdiği görülmektedir. Girişimcilik eğitimi aldınız mı sorusuna, katılımcıların yüzde 7,6'sı Evet cevabını, yüzde 92,4'ü ise Hayır cevabını verdiği görülmektedir. Mesleki yeniliklere yönelik eğitim aldınız mı sorusuna, katılımcıların yüzde 63,7'si Evet cevabını, yüzde 36,3'ü ise Hayır cevabını verdiği görülmektedir.

Fikir Önderliğinin, çarpıklığı -0,813, basıklığı 1,958 olarak ölçülmüştür. Değişime Direnç çarpıklığı -0,806, basıklığı 1,523 olarak ölçülmüş, basıklığı, -3 +3, aralığında olduklarından normal dağılım göstermiş olduğu görülmüş, parametrik yöntemlerle düzenlenmesi yapılmıştır. Bu değerler, Kline (2011) göre çarpıklık ve basıklık değerlerinin aralık sınırları çarpıklık (Skewness) için mutlak değeri 3 ve basıklık (Kurtosis) için mutlak değeri sayısal olarak 10'un üzerinde olması gerektiği görülmektedir. Risk almanın ise çarpıklığı -1,309, basıklığı 4,784 olarak ölçülmüş, -3 +3, aralığında olmadığı görülmüş, regresyon analizi sayısal değişkenler açısından değerlendirildiğinde normal dağılım göstermediğinden regresyon analizi yapılamamıştır. Bu yüzden risk almayla ilgili analizleri parametrik olmayan yöntemlerle düzenlenmiştir. Risk alma doğrusal dağılım göstermediği için doğrusal analiz yapılmamıştır. Aile eğitim durumu - fikir önderliği ortalaması, 54,20, aile eğitim durumu - değişime direnç ortalaması, 49,02 olduğu görülmüştür. Fikir önderliği, p değeri 0,741>0,05'ten büyük olduğu için öğrencilerin fikir önderliği ile ailelerinin eğitimi arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Araştırmanın amaçlarına yönelik oluşturulan hipotezler ve sonuçları aşağıda tablo halinde gösterilmiştir.

Tablo 10: Hipotez Ret- Kabul Tablosu

Hipotez Sayısı	Hipotezler	Ret	Kabul
1	H1: Öğrencilerin fikir önderliği ile ailede girişimci olması arasında anlamlı bir ilişki vardır.	+	
2	H2: Öğrencilerin değişime direnci ile ailede girişimci olması arasında anlamlı bir ilişki vardır.	+	
3	H3: Öğrencilerin risk alması ile ailede girişimci olması arasında anlamlı bir ilişki vardır.		+
4	H4: Öğrencilerin fikir önderliği ile girişimcilik eğitimi almaları arasında anlamlı bir ilişki vardır.		+
5	H5: Öğrencilerin değişime direnci ile girişimcilik eğitimi almaları arasında anlamlı bir ilişki vardır.	+	
6	H6: Öğrencilerin risk alması ile girişimcilik eğitimi almaları arasında anlamlı bir ilişki vardır.		+
7	H7: Öğrencilerin fikir önderliği ile mesleki yeniliklere yönelik eğitim almaları arasında anlamlı bir ilişki vardır.		+
8	H8: Öğrencilerin değişime direnci ile mesleki yeniliklere yönelik eğitim almaları arasında anlamlı bir ilişki vardır.	+	
9	H9: Öğrencilerin risk alması ile mesleki yeniliklere yönelik eğitim almaları arasında anlamlı bir ilişki vardır.		+
10	H10: Öğrencilerin girişimcilik dersi alması ile mesleki yeniliklere yönelik eğitim alıp almamalarına göre anlamlı bir ilişki vardır.	+	

Fikir önderliği, p değeri 0,167>0,05'ten büyük olduğu için öğrencilerin fikir önderliği ile ailede girişimci olması arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. H1: Öğrencilerin fikir önderliği ile ailede girişimci olması arasında anlamlı bir ilişki vardır (Hipotez H1 ret, p>0,05). Değişime direnç, p değeri 0,148>0,05'ten büyük olduğu için öğrencilerin değişime direnç ile ailede girişimci olması arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. H2: Öğrencilerin değişime direnç ile ailede girişimci olması arasında anlamlı bir ilişki vardır (Hipotez H2 ret, p>0,05). Risk alma p değeri 0,021<0,05'ten küçük olduğu için öğrencilerin risk alma ile ailede girişimci olması arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Ailenizde girişimci var mı sorusuna öğrencilerden 33 kişi evet, 336 kişi hayır cevabı verdiği için risk alma olumlu bir ilişki vardır. H3: Öğrencilerin risk alma ile ailede girişimci olması arasında anlamlı bir ilişki vardır (Hipotez H3 kabul, p<0,05).

Yapılan değerlendirmede fikir önderliği, p değeri 0,001<0,05'ten küçük olduğu için öğrencilerin fikir önderliği ile girişimcilik eğitimi almaları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Girişimcilik eğitimi aldınız mı sorusuna öğrencilerden 28 kişi evet, 341 kişi hayır cevabı verdiği için fikir önderliği ile Girişimcilik eğitimi almaları arasında olumlu bir ilişki vardır. H4: Öğrencilerin fikir önderliği ile girişimcilik eğitimi almaları arasında anlamlı bir ilişki vardır (Hipotez H4 kabul, p<0,05). Değişime direnç, t değeri 0,384>0,05'ten büyük olduğu için öğrencilerin değişime direnç ile girişimcilik eğitimi almaları arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. H5: Öğrencilerin değişime direnç ile girişimcilik eğitimi almaları arasında anlamlı bir ilişki vardır (Hipotez H5 ret, p>0,05). Risk alma p değeri 0,003<0,05'ten küçük olduğu için öğrencilerin risk alma ile girişimcilik eğitimi almaları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Girişimcilik eğitimi aldınız mı sorusuna öğrencilerden 28 kişi evet, 341 kişi hayır cevabı verdiği için risk alma olumlu bir ilişki vardır. H6: Öğrencilerin risk alma ile girişimcilik eğitimi almaları arasında anlamlı bir ilişki vardır (Hipotez H6 kabul, p<0,05).

Fikir önderliği, p değeri 0,001<0,05'ten küçük olduğu için öğrencilerin fikir önderliği ile mesleki yeniliklere yönelik eğitim almaları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Girişimcilik eğitimi aldınız mı sorusuna öğrencilerden 235 kişi evet, 135 kişi hayır cevabı verdiği için fikir önderliği ile mesleki yeniliklere yönelik eğitim almaları arasında olumlu bir ilişki vardır. H7: Öğrencilerin fikir önderliği ile mesleki yeniliklere yönelik eğitim almaları arasında anlamlı bir ilişki vardır (Hipotez H7 kabul, p<0,05). Değişime direnç, p değeri 0,774 >0,05'ten büyük olduğu için öğrencilerin değişime direnç ile mesleki yeniliklere yönelik eğitim almaları arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. H8: Öğrencilerin değişime direnç ile mesleki yeniliklere yönelik eğitim almaları arasında anlamlı bir ilişki vardır (Hipotez H8 ret, p>0,05). Risk alma p değeri 0,020<0,05'ten küçük olduğu için öğrencilerin risk alma ile mesleki yeniliklere yönelik eğitim almaları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Mesleki yeniliklere yönelik eğitim aldınız mı sorusuna öğrencilerden 235 kişi evet, 134 kişi hayır cevabı verdiği için mesleki yeniliklere yönelik eğitim alanlar ile risk alma arasında olumlu bir ilişki vardır.

H9: Öğrencilerin risk alma ile mesleki yeniliklere yönelik eğitim almaları arasında anlamlı bir ilişki vardır (Hipotez H9 kabul, $p < 0,05$).

Girişimcilik eğitimi almak ile mesleki yeniliklere yönelik eğitim alıp almamaları arasındaki ilişki %63,7'si mesleki yeniliklere yönelik eğitim almış, %36,3'ü mesleki yeniliklere yönelik eğitim almadığı anlaşılmaktadır. Öğrencilerin girişimcilik dersi almak ile mesleki yeniliklere yönelik eğitim alıp almadıklarına göre p değerleri $0,275 > 0,05$ 'ten büyük olduğu için anlamlı bir ilişki yoktur. H10: Öğrencilerin girişimcilik dersi almak ile mesleki yeniliklere yönelik eğitim alıp almadıklarına göre anlamlı bir ilişki vardır. (Hipotez H10 ret, $p > 0,05$).

Literatür incelendiğinde, bireysel yenilikçilikle ilgili farklı ülkelerde, farklı sektörlerde ve farklı çalışma gruplarında araştırma bulgusuyla tutarlılık gösteren çalışmaların olduğu nicel ve nitel yöntemlerle araştırılmıştır.

Yaptığımız çalışmada, 19 Mayıs Polis Meslek Yüksek Okulu öğrencilerinin çoğu, yenilikçilik kategorileri bakımından 'sorgulayıcı', kategorisinde yer almışlar, yenilikleri benimserken ihtiyatlı, kontrollü ve çevresinde olup bitenleri gözlemleyici hareket etmektedir. Demir vd. (2021) yapmış oldukları çalışmalarında; ortaokul öğretmenlerinin yenilikçilik ve girişimcilik düzeylerini belirlenmesi amaçlanmıştır. Sonuçlar analiz edildiğinde, demografik değişkenler ve eğitim verilen meslek dalı, mesleki çalışma süresi, okul türü ve eğitim düzeyi bakımından anlamlı bir değişiklik olup olmadığı, istatistiki testlerle görülmektedir, yine mevcut veriler ışığında öğretmenlerin yenilikçilik düzeyleri değerlendirildiğinde; 'sorgulayıcı' kategoride ve orta seviyede yenilikçi olarak ölçülmüş, girişimcilik düzeyleri ise 'yüksek düzeyde girişimci', öğretmenlerin yenilikçilik puanlamaları ile girişimcilik puanlamaları arasında orta seviyede pozitif bir ilişki ile neticelendiği anlaşılmaktadır. Diğer yapılan çalışmalarda katılımcıların meslek grubu olarak benzerlik göstermemekle birlikte bireysel yenilikçilik düzeyleri şu şekildedir: Bitkin (2012), Kaya (2017), Tüysüz (2017), Çetin (2017), Kartal (2018), Güngör (2019), Bahçeci (2019), İlhan Fındıkoğlu (2019) yapmış oldukları araştırmalarda katılımcıların bireysel yenilikçilik düzeylerinin orta düzeyde oldukları sonucuna varmışlardır. Gökbulut (2021) yapmış olduğu çalışmada; öğretmenlerin bireysel yenilikçilik düzeyleri üzerine yapmıştır. Analiz sonuçlarına bakıldığında öğretmenlerin bireysel yenilikçilik özellikleri, %37,4 oranla en yüksek Öncü, %5 oranla en düşük Gelenekçi olarak tespit edilmiştir. Yine çalışmada öğretmenlerde bireysel yenilikçilik özellikleriyle eğitim durumu ve mesleki kıdemleri arasında mantıklı bir ilişki olmaması, yaptığımız çalışmada, öğrencilerin ise, aile gelir seviyesi ile ailede girişimci olması arasındaki ilişki ve ailede girişimci olması ile girişimcilik dersi alma arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmesi pozitif olması açısından benzerlik gösterdiği anlaşılmaktadır.

Yapılan çalışmada, öğrencilerin risk alma ile ailede girişimci olması arasındaki ve öğrencilerin fikir önderliği ile girişimcilik eğitimi almaları arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiş, bu kapsamda H3 ve H4 hipotezleri desteklenmiştir. Mülhim (2019) yapmış olduğu çalışmada ise; BESYO öğrencilerinin girişimcilik özellikleri ve bireysel yenilikçiliklerinin ne düzeyde olduğunu ölçmek ve aralarındaki ilişki düzeyi incelenmek istenmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular neticesinde, BESYO öğrencilerinin bireysel yenilikçilik düzeyleri ile girişimcilik düzeyleri arasında ilişkinin var olduğu sonucu ortaya çıkması pozitif olması açısından benzerlik gösterdiği anlaşılmaktadır.

Tırpan (2016) yapmış olduğu çalışmada; yüksekokul öğrencilerinin bireysel yenilikçilik düzeyleri ile genel öz yeterliliklerinin çeşitli değişkenlere göre farklı yönlerinin belirlenmesiyle birlikte öğrencilerin bireysel yenilikçilik düzeyleri ile genel öz yeterlilikleri arasındaki ilişkiyi incelemek istenmiştir. Çalışmanın sonucunda öğrencilerin bireysel yenilikçilik düzeyleriyle genel öz yeterlilikleri arasında orta düzeyde olumlu yönde bir ilişkinin belirlendiği ifade edilmektedir. Bu çalışmada, öğrencilerin risk alma ile girişimcilik eğitimi almaları arasında ve risk alma ile mesleki yeniliklere yönelik eğitim almaları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Bu bakımdan bu iki çalışma arasında ilişkinin pozitif yönde olması H6 ve H9 hipotezlerini desteklemektedir.

Yapılan çalışmada, 19 Mayıs Polis Meslek Yüksek Okulu öğrencilerinin değişime direnci ile mesleki yeniliklere yönelik eğitim almaları ve girişimcilik dersi almak ile mesleki yeniliklere yönelik eğitim alıp almadıklarına göre değerlendirildiğinde anlamlı bir ilişki olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Yeşil ve Sözbilir (2013) yapmış oldukları çalışmada ise; karakter özellikleri bireysel yenilikçilik faaliyetleri üzerindeki etkisini araştırmışlardır. Çalışma hipotezleri ilgili literatürden elde edilerek ve Türkiye'de, Kahramanmaraş'ta bulunan otel çalışanlarından toplanan veriler kullanılmıştır. Deneyime açıklığın başka hiçbir kişilik boyutu düzeyinin bireysel yenilikçi davranışı ile anlamlı ilişkisinden söz edilmemesi yönüyle benzerlik göstermektedir. Özer (2022) nicel ve betimsel tarama modeli kullanılan okulöncesi öğretmenlerinin bireysel yenilikçilik düzeyleri ve bunun öğretmenlerde demografik bazı özellikleri açısından farklılık gösterip göstermediği üzerine yapılan bu çalışmada, öğretmenlerin bireysel

yenilikçilik düzeyleriyle yaş, ödül ve ceza alma durumlarına göre fark oluşmadığı görülmüştür. Bu kapsamda H8 ve H10 hipotezleri desteklenmemiştir.

Günümüz eğitim sistemlerinde, yenilikçilik ve girişimcilik çalışma ve faaliyet alanları üzerinde önemle durulmaktadır. Eğitim kurumlarında, bu alanlar öğrencilerin mesleklerine hazırlanmalarında ön plana çıkarılmalıdır. Öğrencilerin mesleki hayatlarında hedefler belirlemek, verilen bir emri zamanında yapmak, aynı zamanda kişisel gelişimine ve kendine vakit ayırmak, hayatlarını programlı ve disiplinli geçirmeleri konusunda telkinde bulunulmalıdır. Mesleki anlamda branş seçmelerine veya istenilen bir birim tarafından alınmalarına fayda sağlayacak birtakım eğitimlerin, kursların sayısı artırılarak teknik ve görsellik anlamında daha ileri seviyelere getirilmelidir. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte yeni yeni suç türleri ortaya çıkmış, özellikle bilişim sahasında ortaya çıkan suç türleriyle mücadele edilmesi konusunda yenilikçiliğin önemi daha da ön plana çıkmıştır. Suç veya suçluyla mücadelede geleneksel polislik anlayışı fayda sağlamadığı için teknik cihaz ve ekipmanlar sayesinde güvenlik alanında mücadeleyi kolaylaştırarak yenilikçi anlayışın bir kez daha önemini ortaya koymuştur. Uluslararası alanda polis teşkilatlarının suçların önlenmesi, suçluların yakalanması, takibi gibi konularda yaptıkları yenilikler, düzenlemeler ve akademik çalışmalar yakından takip edilmelidir.

Öğrencilerin meslek yüksekokuluna alımları yapılırken aranan şartlarda puan aralığı, bitirdikleri okul ya da diğer polislik mesleğine kabul şartlarını sağlarken genel itibarıyla aynı düzeyde oldukları, ayrıca eğitim süreci boyunca aynı eğitimlere tabi tutulduklarından yapmış olduğumuz çalışmada ortaya çıkan sonuçlar diğer polis meslek yüksekokullarını da kapsayacak şekilde değerlendirilebilir.

Öneriler:

-Her meslek grubunda olduğu gibi, Emniyet teşkilatında da yeniliğe açık ve vasıflı bir personel olmanın önemi büyüktür. Bu açıdan bakıldığında, Polis Akademisi Başkanlığı tarafından mesleki anlamda öğrencilerin ilgi duydukları ve ihtiyaçlarını hissettikleri alanlarda sürdürülebilir öğrenme ve yenilikçilik alanında çeşitlik içeren faaliyetler önerilebilir.

-Çalışmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun 'sorgulayıcı' kategorisinde yer aldığı düşünülürse, yenilikleri benimserken ihtiyatlı, kontrollü hareket ettikleri görülürken bununla birlikte yenilikleri benimserken daha girişken bir yapıyı bünyelerinde barındırmaları, değişime açık, yenilikleri ve teknolojiyi hem mesleki anlamda hem de özel hayatlarında benimsemelerine yönelik çalışmalar yapılmalıdır. Ayrıca genel anlamda risk almada fazla istekli olmadıkları, eğitim, yaş ve sosyo-ekonomik yapıları ortalama düzeyde oldukları düşünülürse, riske girmekten çekinmeyen, yeni fikirlere pozitif yaklaşan, eğitimi daha fazla ön planda tutan, sosyal paylaşım ve iletişim ağlarını daha verimli kullanan, doğru bilgiye erişmek veya yeni uygulamalara ulaşmak için sık sık kendini güncelleyen, bilimsel bilgiyi kuşkusuz kabul eden, ileri düzey düşünme yeteneğine sahip, sosyal yönü ağır basan ve çevresiyle sürekli etkileşimde bulunan, iletişim düzeyi daha da yüksek insan profili olmaları yönünde teşvik edilmelidir.

-Öğrencilerin bireysel yenilikçilik düzeylerinin belirlenmesinde rol oynayan öğretim elemanı, yönetici, amir, aile gibi farklı unsurlara hitap eden çalışmalar yapılabilir.

-Öğrencilerin mesleki becerileri ve bireysel yenilikçilik düzeylerini artırmak için tasarlanması gerektiğine, etkinliklerin verimliliğini inceleyen ve bu etkinliklerin sistemli planlanmasına yönelik çalışmalar düzenlenebilir. Bu tarz çalışmaların diğer okullarda da uygulanması teşvik edilmelidir.

Hakem Değerlendirmesi / Peer-review:

Dış bağımsız

Externally peer-reviewed

Çıkar Çatışması / Conflict of interests:

Yazarlar çıkar çatışması bildirmemiştir.

The authors have no conflict of interest to declare.

Finansal Destek / Grant Support:

Yazarlar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

The authors declared that this study has received no financial support.

Etik Kurul Onayı / Ethics Committee Approval:

Bu çalışma için etik kurul onayı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu 25/02/2022 tarihli 2022-140 sayılı karar ile alınmıştır.

Ethics committee approval was received for this study from Ondokuz Mayıs University, Social and Human Sciences Research Ethics Committee on 25/02/2022 and 2022-140 document number.

Yazar Katkıları / Author Contributions:

Fikir/Kavram/Tasarım - *Idea/Concept/Design*: **H.Ş.,A.K.** Veri Toplama ve/veya İşleme - *Data Collection and/or Processing*: **H.Ş.,A.K.** Analiz ve/veya Yorum - *Analysis and/or Interpretation*: **H.Ş.,A.K.** Kaynak Taraması - *Literature Review*: **H.Ş.,A.K.** Makalenin Yazımı - *Writing the Article*: **H.Ş.,A.K.** Eleştirel İnceleme - *Critical Review*: **H.Ş.,A.K.** Onay - *Approval*: **H.Ş.,A.K.**

Kaynakça / References

- Acaroğlu, R. (2014). Revize Edilen Hemşirelerin Mesleki Değerleri Ölçeği Türkçe Formunun Güvenirlik ve Geçerliği. *F.N. Hem. Derg.*, 22(1):8-16.
- Ahmad, N. and Seymour, R. G. (2022). 'Definitions Supporting Frameworks for Data Collection', OECD İstatistik Working Papers 2008/01 <https://www.oecdilibrary.org/docserver/243164686763.pdf?expires=1566074968&id=id&accname=guest&checksum=1434955E0C88ABC2162F9DF3F0FFA493>. 25.02.2022.
- Altın, A. (2013). 'Kamu hizmeti anlayışında değişim'. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1 (2). 101-118.
- Ay, F.A. (2008). Temel Hemşirelik. *Kavramlar, İlkeler, Uygulamalar* (Editör). İstanbul, Medikal Yayıncılık Ltd. Şti., 47-55.
- Bahçeci, B. (2019). Özel eğitim alanında çalışan öğretmenlerin yardımcı teknolojilere yönelik tutumlarının ve bireysel yenilikçilik düzeylerinin incelenmesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Barker, A. (2001). Yenilikçiliğin Simyası, Mes Yayınları, Çev. Ahmet Karam, İstanbul.
- Barutçugil, İ. (2009). Ar-Ge Yönetimi, Birinci Basım, İstanbul: Kariyer Yayıncılık.
- Beal, G. M. and Bohlen, J. M. (1956). The diffusion process. *Farm Foundation, Increasing Understanding of Public Problems and Policies*, 111- 121. <http://purl.umn.edu/17351>, Erişim Tarihi: 01/03/2022.
- Bitkin, A. (2012). Öğretmen adaylarının bireysel yenilikçilik düzeyleri ile bilgi edinme becerileri arasındaki ilişki (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Harran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır.
- Büyüköztürk, Ş. (2017). Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı, Pegem Akademi, Ankara, 2017.
- Chuang, H.J., H. Fan, Chang P.F., Albanese, D., Wu J.J. and Yu, M.J. (2016). Multilevel influences of transactive memory systems on individual innovative behavior and team innovation (Bireysel yenilikçi davranış ve ekip yeniliği üzerinde transaktif bellek sistemlerinin çok düzeyli etkileri). *Thinking Skills and Creativity*, Volume 19, March 2016, Pages 49-59.
- Çetin, D. (2017). Okul yöneticilerinin teknostres algıları ile bireysel yenilikçilik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi (Edirne ili örneği) (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Demir, A, Karataş, İ.H. ve Metin, K.G. (2021). Ortaokul Öğretmenlerinin Girişimcilik Ve Yenilikçilik Düzeyleri: Betimsel Bir Araştırma. *Medeniyet Eğitim Araştırmaları Dergisi*. Araştırma makalesi. Cilt:5, Sayı:2, 2021, s.76-98.
- Demirel, Y. ve Kubba, Z. I. (2014). "Örgütsel öğrenmenin yenilikçilik üzerine etkisi: Otomotiv sektöründe bir araştırma". *Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi*, 9(2), 137- 151.
- Demirel, Y. ve Seçkin, Z. (2008). Bilgi ve bilgi paylaşımının yenilikçilik üzerine etkileri Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 17(1), 189-202.

- Duran, H. (2016). Devletin Girişimcilik Desteklerinin Türkiye Girişimcilik Ekosistemi Üzerine Etkisi, Yayınlanmış yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Elçi, Ş. (2006). Inovasyon kalkınmanın ve rekabetin anahtarı. Ankara: Nova Basın Yayın Dağıtım.
- Erdoğan, Y., Bayram, S. ve Deniz, L. (2007). 'Web tabanlı öğretim tutum ölçeği: Açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi çalışması'. Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 4(2): 1- 14.
- Gerber, M. E. (2002). Girişimcilik Tutkusu. Çev: Tayfur Keskin, Sistem Yayıncılık.
- Goldsmith, R. E. and Foxall, G. R. (2003). The Measurement Of Innovativeness. The International Handbook On Innovation, 321-330.
- Gök, B. ve Erdoğan, T. (2011). Sınıf öğretmenleri adaylarının yaratıcı düşünme düzeyleri ve eleştirel düşünme eğilimlerinin incelenmesi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 44(2), 29-51.
- Gökbulut, B. (2021). Öğretmenlerin Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi / Karaelmas Journal of Educational Sciences 9 204-214.
- Gökçora, İ.H. (2005). Toplumsal yaşamımızda ve Türk bilim dünyasında Profesyonel ve Profesyonellik kavramlarına değin. Bilgi Dünyası Dergisi. 6(2): 237-250.
- Güngör, N. B. (2019). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bireysel yenilikçilik düzeyinin öğretmen profesyoneliğine olan etkisinde bilişsel esnekliğin aracılık rolü (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gürbüz, S. ve Şahin, F. (2014). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri Felsefeyöntem- Analiz, Ankara: Seçkin Yayınları.
- Hair, J., Black, W., Babin, B. and Anderson, R. (2010). Multivariate data analysis. NJ: Pearson Education.
- İbrahim Abdelrahman Ali, E. (2022). Dönüşümcü Liderliğin Bireysel Yenilikçilik Üzerine Etkisinde Örgütsel Öğrenme İkliminin Aracılık Rolü Üzerine Bir Araştırma, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü İşletme Ana Bilim Dalı, Samsun, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- İlhan, Fındıkoğlu, D. (2019). Öğretmen adaylarının bireysel yenilikçilik profilleri, öğretme-öğrenme anlayışları ve yapılandırmacı öğrenme ortamlarını değerlendirmeleri arasındaki ilişki (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Jiang, D. and Wang, X.R. (2015). Comparative analysis of Chinese R&D structure effect on productivity Nankai Econ. Stud., 2 pp. 59-73.
- Kartal, F. (2018). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bireysel yenilikçilik düzeyleri ile eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumları arasındaki ilişkilerin 152 değerlendirilmesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.
- Kaya, H., Işık B., Şenyuva, E. ve Kaya, N. (2012). Hemşirelik öğrencilerinin bireysel ve profesyonel değerleri. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi, 15(1):18-26. Yüksek lisans tezi.
- Kaya, S. (2017). Biyoloji öğretmenlerinin bireysel yenilikçilik düzeylerinin incelenmesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dicle Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır.
- Kılıçer, K. (2011). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi öğretmen adaylarının bireysel yenilikçilik profilleri. Yayınlanmış Doktora Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kline, R. B. (2011). Principles and Practice of Structural Equation Modelling (Cilt 3). New York: Guilford Press.
- Korucu, A. T. ve Olpak, Y. Z.. (2015). 'Öğretmen Adaylarının Bireysel Yenilikçilik Özelliklerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi'. Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama Dergisi, C. 5, S. 1: 109-127.
- Merriam-Webster. (2021). <https://www.merriam-webster.com/> 18.03.2022.
- Mülhim, Z. (2019). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik özellikleri ve bireysel yenilikçilik düzeylerinin incelenmesi Bartın Üniversitesi örneği. Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Öğretimi Ana Bilim Dalı Beden Eğitimi Ve Spor Eğitimi Bilim Dalı. Bartın. Yayınlanmış yüksek lisans tezi.
- Nunnally, J. (1978). Psychometric Theory(Vol. 2). New York: McGraw-Hill.

- OECD. (2005). Özel Sektörü Geliştirme Merkezi İstanbul ve İMKB, 'Türkiye'deki Dinamik Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Geliştirilmesine ve Finansmanına Yönelik Çerçeve', 2005. <https://www.oecd.org/turkey/38369169.pdf>. 25.11.2022.
- Ozan, Ö. (2009). İşletmelerde yenilik yapma ve yönetme. Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Özer, D. (2022). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Bireysel Yenilikçilik Düzeylerinin Bazı Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Okul Öncesi Eğitimi Bilim Dalı. Denizli. Tezsiz Yüksek Lisans Projesi.
- Özgür, H. (2013). Bilişim teknolojileri öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimleri ile bireysel yenilikçilik özellikleri arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 9 (2), 409- 420.
- Patır, S. (2009). Faktör Analizi İle Öğretim Üyesi Değerleme Çalışması. Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 23(4), 69-86.
- Polis Yüksek Öğretim Kanunu, (2022). <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.4652.pdf>. (22.03.2022).
- Presscott M. B. ve Slyke C. Van (1997). Understanding the Internet as an Innovation. Industrial Management Data Systems. 97, 119-124.
- Rogers, E. M. (1995). Diffusion of innovations (Third Edition). New York: Free Press.
- Sarioğlu Kemer, A. ve Altuntaş, S., (2017). Bireysel Yenilikçilik Ölçeği'nin Hemşireliğe Uyarlanması: Türkçe Geçerlik – Güvenirlik Çalışması. Hemşirelikte Eğitim Ve Araştırma Dergisi 2017;14 (1): 52-61.
- Schot, S. (2018). Three frames for innovation policy: R&D, systems of innovation and transformative change, ScienceDirect Volume 47, Issue 9, November 2018, 1554-1567.
- Şahin, M. (2016). Bölgesel Girişimcilik Ekosistemi, Yayınlanmış yüksek lisans tezi, Namık Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tekirdağ.
- Tabachnick, B. G. and Fidell, L. S., (2013). Using Multivariate Statistics. 6. baskı, Pearson, Boston, 983s.
- TDK. (2022). Türk Dil Kurumu. <https://sozluk.gov.tr/> (20.11.2022).
- Tırpan, M.(2016). Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Bireysel Yenilikçilik Ve Genel Özyeterlilikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Spor Yönetimi Bilimleri Anabilim Dalı Programı. İzmir. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Tidd J., Bessant J. ve Pavitt K. (1997). Managing Innovation: Integrating Technological, Market and Organizational Change. Chichester: John Wiley & Sons Ltd.
- Tüysüz, F. G. (2017). Resmi ortaokul görev yapan öğretmenlerin bireysel yenilikçilik düzeyleri ile örgütsel yaratıcılık algı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi (manisa ili salihli ilçesi örneği) (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bahçeşehir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- TÜBİTAK. (2006). Oslo Kılavuzu. Ankara: TÜBİTAK.
- Wang, B.T. and Han, D. (2017). Çin'de yerli Ar-Ge ve yabancı yayılmanın enerji yoğunluğu üzerindeki etkileri J. Yenile. Sürdürmek. Enerji, 9, (2017), Madde 035901.
- Yeşil, S. ve Sözbilir, F. (2013). An Empirical Investigation into the Impact of Personality on Individual Innovation Behaviour in the Workplace Procedia - Social and Behavioral Sciences. Volume 81, 28 Haziran 2013, Ss. 540-551.
- Yuan, F. and Woodman, R. W. (2010). Innovative Behavior in The Workplace: The Role of Performance and Image Outcome Expectations. Academy of Management Journal, 3(2):323-342.
- Zivadinovic, K. (2004). 'Utvrđivanje osnovnih karakteristika proizvoda primenom faktorske analize [Defining the basic product attributes using the factor analysis]'. Ekonomski Pregled, 952-966.